

הצעת פתרון - בחינת הבגרות בלשון חורף 2017 לפי הרפורמה ללמידה משמעותית (70%)

הצעת הפתרון נכתבה על-ידי נמרוד רונן

מורה לעברית בבתי הספר של קידום.

פרק א: הבנת הנקרא

1. א. מערכת החינוך בימינו צריכה לאמץ שיטות הוראה חדשות כדי לעורר בתלמידים יצירתיות, למידה אקטיבית, ותשוקה ללמידה. השיטה החינוכית בימינו מדכאת את התלמידים וגורמת להם לחוש דחייה מחוויית הלמידה, על אף שבעידן הטכנולוגיה חשיבה יצירתית חשובה בהרבה מידע ספציפי.
ב. הערתו של העיתונאי מסתייגת מהטענה המרכזית במאמר, אך תפקידה לשמש כטענת נגד שאותה הכותב יפריך בהמשך הקטע. האפקט הרטורי של ההפרכה מחזק את הטענה המרכזית של הכותב.
2. א. בתחומי ידע רבים הלמידה האיכותית ביותר מתבצעת על ידי ניסוי וטעיה, ולכן על התלמידים להבין שהכישלון הוא חלק בלתי נפרד מהעשייה ומההצלחה שבסופה. לראיה, מדענים וחוקרים מעידים כי הניסויים הכושלים שערכו קידמו אותם בצורה האפקטיבית ביותר לגילוי הפתרון לשאלה שבמרכז מחקרם.
ב. עיקרון נוסף שעשוי לתרום לתהליך הלמידה הוא חדוות הלמידה והמוטיבציה האישית. התלמידים יוכלו לפתח את כשרונם הפרטי במסגרת בית הספר, ובכך לתת ביטוי ליכולותיהם הייחודיות מבלי "להיבלע" במערכת.
3. א. הרעיון המובע בפתגם תואם לעקרונות שעולים מהטקסטים ומחזק אותם. על מערכת החינוך להתמקד בפיתוח יכולות למידה עצמית, במקום שינון ידע אוטומטי. למידה עצמית מבוססת על חדווה, סקרנות ותחושת מיצוי עצמי תוך כדי התהליך. כיום המערכת מעודדת במקרים מסוימים חיקוי דרכו של המורה לפתרון, למרות שהעולם המודרני ומהפיכת הטכנולוגיה ניזונים מיצירתיות, מחשבה עצמאית ומקוריות. זו ההכנה הטובה ביותר לחיים הבוגרים של התלמידים שיוצאים ממערכת החינוך.
ב. כל תשובה שבה הבעתם את דעתכם בצורה ברורה, מנומקת ומפורטת תתקבל.

פרק א: שם המספר ומילות היחס

4. א.

- בחמישה עשר בספטמבר
- חמישים ושניים (האפשרות הראשונה)
- שמונה עשרה (האפשרות הראשונה)
- שלושים וארבעה אלף צפיות

ב. פי = זכר, פי שלושה

6.

- א. המילים שהגייתן שגויה: אצלם, כמוהם, לפניך.
ב. בשבילם.

פרק ב: תחביר

7.

א. (1) + (2)

1. משפט מורכב –

שמערכת חינוך המושתתת על עקרונות של שינון מידע ופליטתו אינה יכולה להוציא מתוכה בוגרים שימציאו המצאות חדשות - פסוקית מושא מורכבת ו

המושתתת על עקרונות של שינון מידע ופליטתו - פסוקית לוואי כוללת.

שימציאו המצאות חדשות – פסוקית לוואי פשוטה.

11. משפט פשוט

11. משפט מורכב

שכאשר הילדים נכנסים למוסדות החינוך הרשמיים התיאבון שלהם ללמידה דועך - פסוקית נשוא מורכבת

כאשר הילדים נכנסים למוסדות החינוך הרשמיים – פסוקית תיאור זמן פשוטה.

(3) בוגרים – מושא, בעולם – לוואי, ללמידה – לוואי.

ב.

(1) מה דעתך על התגברות קול תנועת המייקרים במערכת החינוך?

(2) השאלה היא מה דעתך על התגברות קול תנועת המייקרים במערכת החינוך?

8. א.

1. על חדשנות, על יצירתיות ועל המצאה - מושא כולל

11. לפני עשור או שני עשורים – תיאור כולל

של מדפסות תלת-ממד, לוחות מחשוב זעירים וחכמים ורובוטים – לוואי כולל, זעירים וחכמים – לוואי כולל

111. עשייה וניסוי – נשוא כולל

ב.

(1) על אף שרובינסון מציע פתרונות רדיקליים לא פחות מן הפתרונות של איליץ', הוא אינו מציע לבטל את

ביה"ס כמוהו.

(2) רובינסון מציע לחשוב מחדש על התפקידים של בתי הספר ולא לבטל אותם.

9. א. (1)

- משפט 2 בעל חלק ייחוד.
- דעת מתוך כפייה = חלק הייחוד
- לדעת מתוך כפייה אין מקום בנשמה.

(2) במשפט 1 הנושא סתמי.

(3) פסוקית מושא, בתוך כדי עשייה – תיאור, עצל – פנייה.

(4)

במשפט 1 יש מבנה סתמי. מבנה זה מעלים את עושה הפעולה, ובכך מדגיש את הפעולה עצמה. בנוסף לכך, המבנה הסתמי נותן תוקף כללי ואמין יותר לטענה המובעת במשפט.

במשפט 2 יש חלק ייחוד אשר מסייע לכותב להדגיש את המסר במשפט.

במשפט 3 יש ציווי ופנייה (שימוש בגוף שני) אשר מעוררים את מעורבות הקורא בקטע.

ב.

(1) פסוקית לוואי

(2) להשתתף

(3) אבד השימוש בגוף ראשון.

10. א. (1)

(1) צורה שגויה: יזמי וממציאי העתיד, צורה תקינה: יזמי העתיד וממציאיו.

(2) צורה שגויה: הנועדה, צורה תקינה: שנועדה.

(3) צורה שגויה: קיומה של חברה יצירתית תומכת היא..., צורה תקינה: קיומה... הוא...

(4) צורה שגויה: בכינוס אפשר להתרשם ולצפות, צורה תקינה: בכינוס אפשר להתרשם מהתצוגה ולצפות בה.

(5) צורה שגויה: בכינוסים שלנו באים לידי ביטוי..., צורה תקינה: בכינוסים שלנו באות לידי ביטוי...

(2)

במשפט הראשון - לא יבואו שני נסמכים על סומך אחד.

במשפט השני - ה' הזיקה יכולה להופיע רק לפני פועל בזמן בינוני.

במשפט השלישי - האוגד אינו תואם לנושא במין. קיום = זכר.

במשפט הרביעי - לא יבואו שני משלימי פועל על פועל/שם פועל אחד.

במשפט החמישי – חוסר התאם במין בין הנושא הכולל לנושא.

(3) אם אתם מעוניינים להשתתף בכינוס, הירשמו באתר שלנו כי אנחנו כאן כדי להגשים חלומות.

ב.

(1) מי הוצגו בכינוס?

(2)

משפט ראשון: בכינוס הציגו הוגי המצאות מעוררי השראה את יצירתם.

משפט שני: בכנס הוצגו המצאות של הוגים מעוררי השראה.

11. א+ב

התמורה	הביטוי שהיא ממירה	התפקיד התחבירי של הביטוי
1970	בשנת	תיאור
איוואן איליץ'	הפילוסוף האוסטרי	נושא
"ביטול בית הספר"	ספרו הידוע	מושא
שלושים ושש שנה לאחר פרסום הספר	שנת 2006	תיאור
סר קן רובינסון	המחנך והמרצה הבריטי	נושא כולל
חששות הדומים לאלה שהביע איליץ'	חששותיו	מושא
בספרו		
תחילת המהפכה התעשייתית	לתקופה	מושא

ג. איוואן איליץ' הוא פילוסוף אוסטרי.

פרג ג: מערכת הצורות

12. א.

(1) מילים מהשורש י/וצ"ר – אצור, מוצר, תוצרת.

(2) אוצר – אצ"ר, נוצרים – נצ"ר, מצור – צו"ר, מצרה – צר"ר.

ב.

ליצור – קל, יצירה

להיווצר – נפעל, היווצרות

לייצר – פיעל, ייצור

ג.

(1) שם עצם

(2) שני מאפיינים: ה' הידיעה, ניתן לשייך בכינוי שייכות.

13. א.

(1) משפט 3

(2) הופעל

(3) תוכננו – פועל, הוקמו – הופעל, כופות – קל, יעלה – הפעיל, מודה – הפעיל, מוחה – קל.

ב.

(1) נכ"ר

(2) משמעות השורש של המילה הראשונה מנוגדת למשמעות השורש של המילה השנייה.

(3) זוג 1 וזוג 3

ג.

גזרת נל"ה – הרצאה, הוראה, הבניה

גזרת נל"א – המצאה

14. א.

(1) סרטון

(2) צורן און, הקטנה

(3)

קטלון – פתרון, דמיון

קטלון – כישלון, תאבון

ב. (1)

שורש ומשקל: יצרן, בורא, מפתח, יוצר, ממציא, עשין, בורא

בסיס וצורן: יצרנאי, תחביבן

(2)

- משקל קטלן

- משקל קוטל

- משקל מקטיל

- משקל מקטל

- בסיס + אי

- בסיס + ין

15. א.

(1) ממוקמת – פועל, מתמקדת – התפעל, ראייתי – פיעל.

(2)

- קו"מ – מקום – מק"מ

- יק"ד – מוקד – מק"ד

- רא"יה – ראיון – רא"י

ב. שורשים גזורי שם (שוק, ממון)

השורש נוצר משם העצם ממון, השורש נוצר משם העצם שוק.

ג.

(1)

משפט 1: תזמ"נ, פועל

משפט 2: זמ"נ, הופעל

(2)

תיזמן

הזמין

16. א.

(1) מילים שבהם אל"ף שורשית: אצה, אאט, אירא.

(2) מוספית של זמן עתיד בגוף מדבר (אני)

(3) אצה, גוף נסתרת

ב. (1)

תָּאָר – בניין פיעל תשלום דגש גורם להנמכת תנועה.

מְבַלְבֵּלֶת – אחרי שווא נע לא יופיע דגש.

בְּטָא – בגזרת נל"א הנטייה היא על דרך השלמים.

מְגִיעִים – דגש משלים מחייב לפניו תנועה קטנה.

גְּדִלִים – לפי משקל פעל של בניין קל.

ג.

(1) היכנסו

(3) לחצו – קל, שתפו – פיעל, בחרו – קל.